

Handelingen 2, 4.

[1] Een Geest die alle talen spreekt – dat is geen verrassing voor je als je wel vaker in de kerk komt. Bovendien ben je bij het begin van deze kerkdienst door de Geest zelf in zeven verschillende talen aangesproken. Net zoals bij het eerste Pinksterfeest, in Handelingen 2, iedereen in z'n eigen taal hoorde spreken over Gods grote daden. In die zin vertel ik je vanmorgen misschien niets nieuws. Maar wat ik graag wil is dat je leert zien dat de Geest nog veel meer talen spreekt en dat Hij jou daarin aanspreekt. Een beetje zoals die vijf talen van liefde van Gary Chapman: dat je je liefde kunt uiten of ontvangen in woorden, maar ook in aanwezigheid en cadeautjes en behulpzaamheid en aanrakingen. Zo wil ik vandaag ook de vijf talen die de Geest volgens de Bijbel beheerst met je delen.

[2] Nu weet ik niet hoe dat jou vergaat, maar voor veel christenen is de heilige Geest de meest vage verschijning van God. Ik geloof in God de Vader, de Schepper van hemel en aarde: ik zal niet zeggen dat dat makkelijk is, maar concreet is het wel. En ook: ik geloof in God de Zoon, die mens werd en ons gered heeft. Ook een hele stap, om dat te belijden, maar opnieuw: wel concreet. Maar bij de Geest wordt het snel wat vager. Want wat is nou een Geest? Daar zou je natuurlijk een heleboel over kunnen zeggen, maar vanmorgen wil ik juist meer met beelden zeggen dan met woorden. Om onszelf toch wat houvast te geven zeg ik vanmorgen van de Geest: de Geest is God zelf die jou onzichtbaar zoekt. De Geest is God zelf die jou onzichtbaar zoekt.

1. **[3]** En het eerste beeld dat bij Hem hoort, de eerste taal die Hij spreekt, is de taal van de schepping. Op de eerste bladzijde van de Bijbel, vanaf het allereerste begin van de geschiedenis van hemel en aarde, is Hij er al, de Geest van God. 'De aarde was nog woest en doods, maar Gods geest zweefde over het water.' [->beamer] Zie je Hem? Maar wacht even, weten we wel zeker dat het Gods Geest is geweest? Het woord voor 'geest' in de Bijbel is hetzelfde woord als het woord voor 'wind' en je kunt hier 'geest van God' ook vertalen met 'een godsgrote storm'. Lastig? Nee, niet lastig. Wel typisch. Vanaf het begin leert de Bijbel je, als het over de Geest gaat, om dubbel te kijken. In de chaos van het begin raast een storm over de aardoppervlakte. Maar het is de Geest van God, en de Geest van God is God zelf die jou onzichtbaar zoekt.

En precies dat is wat de Bijbel je in dit kader meegeeft. Want één bladzijde verder is de aarde ingevuld en mooi en de eerste mens ligt daar op de grond – een lichaam zonder leven. Totdat God

zelf hem de levensadem in de neus blaast. Zo werd de mens een levend wezen. En nee, daar staat niet met zoveel woorden dat het de Geest is die dat doet of dat God dat doet door zijn Geest. Maar verderop in de Bijbel, in Psalm 104, zegt de Bijbel wel: 'Zend uw adem, [God,] en zij worden geschapen, zo geeft u de aarde een nieuw gelaat.' En daar is het wel degelijk weer die dubbele blik: het woord voor 'geest' en 'wind' kan ook het woord voor 'adem' zijn. Het is Gods Geest die leven schept. Het is God zelf die jou onzichtbaar zoekt.

Ik weet het, onzichtbaar is niet echt concreet. Maar de grond onder je voeten is dat wel en de lucht die je inademt en de kleuren die je ziet. En je hoeft daar geen verhaal bij te hebben, want die lucht is er gewoon en die grond en die kleuren. Maar ik geloof dat de Bijbel een punt heeft. Dat in die grond God zelf jou draagt en dat Hij je elke hartslag leven geeft en dat Hij al die kleuren zichtbaar maakt. Het is God zelf die jou onzichtbaar zoekt. Nee, ik kan je dat allemaal niet bewijzen en in deze preek wil ik ook niets bewijzen. Ik vraag je alleen je open te stellen voor alle manieren waarop God zelf, Gods Geest, jou omgeeft en jou aanraakt.

2. **[4]** Als je verder leest in de Bijbel blijkt de Geest van God ook de Geest van de kunst te zijn. De tekst daarvoor is uit de tijd dat Israël onderweg door de woestijn ook een tent voor God moet maken. Een tent: op zich niets spectaculairs. Maar wel een woning voor God, een filiaal van de hemel op aarde, en daarom moet het er wel goed uitzien. En dus: '[God] heeft [Chur] vervuld met Gods Geest, [met] wijsheid, vakmanschap en inzicht op allerlei gebied. Hij kan ontwerpen maken en ze uitvoeren in goud zilver, koper en brons' – en zo gaat het nog even door. Opnieuw: je moet hier dubbel kijken. Wat je ziet zijn de schone kunsten en wat zegt dat nu helemaal? Maar wacht, ook kunst is een taal van de Geest. Ook hier God zelf die jou onzichtbaar zoekt.

In de Bijbel wordt dat nog een keer expliciet in de muziek van David. Ver voor hij koning werd was David hofmuzikant bij koning Saul. Die koning Saul, zou je nu zeggen, lijdt aan een bipolaire stoornis. In het perspectief van de Bijbel mag je in dát geval daar ook de hand van God in zien. 'De geest van de Heer had Saul verlaten; in plaats daarvan stuurde de Heer hem een kwade geest, die hem kwelde.' Maar wanneer David zijn gitaar pakt en zacht begint te tokkelen gebeurt er iets bijzonders. 'Steeds wanneer de [kwade] geest van God Saul overmande, nam David zijn lier en tokkelde op de snaren. Dat luchtte Saul op en het deed hem goed: de kwade geest liet hem dan voor even met rust.'

Ik weet dat er over kunst veel meer is te zeggen. Ik weet dat er juist vanuit de kerk veel kritiek is op kunst, die de mens op de troon zet in plaats van God. Ik weet dat sommige christenen vinden dat kunst alleen goed is als het een duidelijke christelijke boodschap heeft. Maar zoals ik heb gezegd: eigenlijk wil ik vandaag juist wat minder zeggen en wat meer dromen. Elk kunstwerk dat iets echt menselijks laat zien, heeft een boodschap van God. Zo'n kunstwerk van Anish Kapoor, dat je zag op de beamer aan het begin van de dienst. Het werk heet 'ascension', hemelvaart. Het verwijst ook naar de wolkkolom uit Exodus. Zoveel kunst zoekt voorbij woorden iets te laten zien van wie wij zijn. Maar dan kan het ook zo een spiegel zijn die God je voorhoudt. God zelf die jou onzichtbaar zoekt.

3. **[5]** Vervolgens spreekt de Geest van God in de Bijbel door middel van profeten. Nu is de Geest van God daar op het eerste gezicht net niet onzichtbaar bezig. Je kunt eigenlijk zeggen dat God en dat Gods Geest een gezicht krijgt in de profeten. Juist heel concreet, juist heel zichtbaar. Maar wat ik vandaag wil is dat je even verder kijkt. Elke profeet in de Bijbel spreekt geïnspireerd door Gods Geest woorden van God die van toepassing zijn op dat moment. Maar als ik nou probeer samen te vatten wat hun boodschap is, wat de rode draden zijn, dan heb jij vandaag hun stem niet meer nodig om de boodschap van de Geest voor jou vandaag te ontdekken. Ik zie twee rode draden in de boodschap van Bijbelse profeten: confrontatie en hoop.

Confrontatie: de helft van de profeten komt met kritiek op het gedrag en de houding van de mensen van God in hun tijd. De helft van de profeten komt met kritiek op het gedrag en de houding van de mensen van God in hun tijd. Hun gedrag: dat ze vluchtelingen laten stikken, dat ze eenzamen alleen laten, dat ze alleen maar graaien graaien graaien. Hun houding: dat ze ondertussen met vrome gezichten naar de tempel gaan en keurig hun offers brengen en minzaam knikken naar de burens. God heeft er een pesthekel aan. En God zegt 'stop', door middel van de profeten. Heb jij vandaag een profeet nodig om jou op zulk gedrag of op zo'n houding te betrappen? We doen in de kerk niet aan politiek. Maar ik moet je namens God vertellen dat waar iemand hongerlijdt, terwijl jij over hebt, dat dan in die arme de Geest van God zelf onzichtbaar op zoek is naar jou en je aanklaagt.

Confrontatie en hoop. Hoop. Want in werkelijkheid is iedereen op zijn beurt arm of zwak. En als dan kinderen van God lijden onder onrecht en geweld en niets meer zien van God en al zijn mooie beloften, dan komt God en Hij doet er iets aan. Hij komt namelijk met nog mooiere beloften en dan maakt Hij ze waar, een voor een, de eeuwen door. Zo geven profeten de mensen hoop. Dus elke keer als jij de Bijbel leest en je voelt in je hart dat je bemoedigd wordt, of elke keer als jij in de kerk zit en je merkt dat het je stimuleert om als christen te leven, of elke keer als jij in wanhoop vraagt om rust

en er komt iemand langs, een arm op je schouders – weet je, je vult het zelf maar in. Als je maar weet dat elke keer dat jij hoop krijgt, dat is de Geest, dat is God zelf die jou onzichtbaar zoekt. En vindt.

4. **[6]** Schepping, kunst en profetieën. De vierde taal van de Geest die de Bijbel aandraagt noem ik even de bijzondere gaven van de Geest. In de Bijbel wordt de naam van de Geest gekoppeld aan bijzondere genezingen: lammen lopen, blinden zien, melaatsen herstellen en bezetenen worden bevrijd. De Bijbel belooft zelfs dat, als de Geest het geeft, je met je blote handen slangen kunt oppakken en gif kunt drinken zonder negatieve gevolgen. Daarnaast kan de Geest mensen helpen onbekende talen te spreken, in de beide vormen van buitenlands en van bovenmenselijk. Verder heeft de Geest gevangen christenen bevrijd en soms zelfs een dode laten herleven.

Opnieuw, het is niet mijn doel om met deze preek alles over alles te zeggen. Ik probeer je juist ontvankelijk te maken voor al die manieren waarop de Geest onnoembaar aanwezig deelt in jouw bestaan. Voor Gods Geest die jou onzichtbaar zoekt. En dus: je kunt deze bijzondere gaven van de Geest najagen. Dan zoek je naar zichtbare bewijzen van de aanwezigheid van de Geest. Maar je mag bijzondere gaven, wonderen, ook gerust achteraf ontdekken. Je was ziek, maar je mocht beter worden – God zelf die jou onzichtbaar zoekt. Je wist niet wat je moest zeggen, maar je aanwezigheid was een troost – God zelf die door jou heen onzichtbaar een ander zoekt. Je had in je woede iets kapotgemaakt, maar toen je tot jezelf kwam heb je het rechtgezet – God zelf die jou onzichtbaar zoekt. Je moet wonderen ook willen zien, leren zien. God zelf die je onzichtbaar zoekt.

5. **[7]** En als taal vijf van de Geest uit de Bijbel hebben we nog de vruchten van de Geest. Galaten 5: 22-23: 'Maar de vrucht van de Geest is liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. Er is geen wet die daar iets tegen heeft.' 'Maar de vrucht van de Geest is liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid, zachtmoedigheid en zelfbeheersing.' Maar dan is de Geest niet meer 'God zelf die jou onzichtbaar zoekt.' Wanneer jij deze vruchten draagt is de Geest God zelf die jou zichtbaar heeft gevonden. Kennelijk, zolang God de Vader er nog voor kiest in de hemel te blijven en ook God de Zoon daar zijn troon heeft staan, kennelijk ben jij dan vandaag de tent waarin God de Geest op aarde verblijft, zijn woning, zijn filiaal.

[8] De Geest van God spreekt zoveel talen. Zoveel mensentalen, zoveel engelentalen, zoveel talen zonder woorden. Ik hoop en bid voor jou, dat jij ervaart dat God zelf onzichtbaar naar jou zoekt, wanneer je je verwondert over het feit dat je leeft en beweegt en een schepsel bent, een mens. Ik hoop en bid voor jou, dat als muziek je overweldigt of een beeld, een toneelstuk, een schilderij, een film, een boek, dat ook daar God zelf je onzichtbaar aanraakt. Ik hoop en bid voor jou, dat de Geest van God je een klap in je gezicht geeft als Hij je confronteert met onrecht en met wat jij bezig bent in deze wereld fout te doen of niet recht te zetten – net zoals ik hoop en bid dat wanneer jij je bekeert Hij je woorden van hoop influistert – en wie weet maken we mee dat Hij ze waarmaakt in onze tijd. Ik hoop en bid voor jou, dat God wonderen doet in je leven en dat Hij je ze ook leert zien: werk van de Geest, God zelf die jou onzichtbaar zoekt.

Maar weet je, bij alle manieren waarop de Geest aan het werk kan zijn, alle talen die Hij spreekt, er is eigenlijk maar één taal die vloekt met zijn aanwezigheid, één taal die duidelijk maakt dat Hij er niet bij is. Als namelijk dit de vruchten van jouw leven zijn, als dit is wat jij om je heen zaait: geen liefde, maar haat, geen vreugde maar verdriet, vechten in plaats van vrede, ongeduld in plaats van geduld, vijandigheid voor vriendelijkheid, hardheid voor zachtmoedigheid en je eigen gang gaan in plaats van zelfbeheersing – dan heb ik slecht nieuws voor je. Jij bent hard bezig de God die jou onzichtbaar zoekt kwijt te raken. En is dat echt wat je wil?

Maar goed nieuws voor jou, als je de aantrekkingskracht van de Geest voelt, wanneer je die vruchten van Hem aantrekkelijk vindt en er graag van wilt proeven en ze ook in je eigen leven cultiveert. God zelf die jou op zoveel onzichtbare manieren zoekt, Hij heeft je al gevonden. Zijn Geest heeft een tent gevonden in je hart. En hoe meer Hij zijn licht laat schijnen in je leven, hoe meer jij gaat zien dat Hij je aan alle kanten omgeeft. En als jij die Geest van God in je hart hebt, dan ben jij dus een kind van God. En weet je wel wat dat betekent? Dat betekent dit: het komt helemaal goed met jou. Hoor je dat? Het komt helemaal goed met jou.

Amen.